Torstai 11. maaliskuuta 2021

P9_TA(2021)0084

Eurooppalainen ohjausjakso: vuotuisen kestävän kasvun strategian 2021 työllisyys- ja sosiaalinäkökohdat

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. maaliskuuta 2021 talouspolitiikan eurooppalaisesta ohjausjaksosta: vuotuisen kestävän kasvun strategian 2021 työllisyys- ja sosiaalinäkökohdat (2020/2244(INI))

(2021/C 474/10)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon 17. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon vuotuisesta kestävän kasvun strategiasta 2021 (COM(2020)0575),

— ottaa huomioon 18. marraskuuta 2020 annetun komission ehdotuksen komission ja neuvoston yhteiseksi työllisyysraportiksi (COM(2020)0744),

— ottaa huomioon 1. joulukuuta 2020 julkaistun OECD:n talouskatsauksen (OECD Economic Outlook, Volume 2020 Issue 2),

— ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön (ILO) 2. joulukuuta 2020 antaman selonteon Global Wage Report 2020-21 palkoista ja vähimmäispalkoista covid-19-pandemian aikana sekä ILO:n seurantatiedot covid-19-kriisin vaikutuksista työelämään,

— ottaa huomioon 19. tammikuuta 2017 antamansa päätöslauselman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista [1],

— ottaa huomioon 14. tammikuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” (COM(2020)0014),

— ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman,

— ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja erityisesti tavoitteet 1, 3, 4, 5, 8, 10 ja 13,

— ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma” (COM(2019)0640),

— ottaa huomioon 27. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle” (COM(2020)0456),

— ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen,

— ottaa huomioon 27. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”EU:n talousarvio Euroopan elpymissuunnitelman moottorina” (COM(2020)0442),

— ottaa huomioon 16. marraskuuta 2017 antamansa päätöslauselman eriarvoisuuden torjunnasta työpaikkojen luontia ja kasvua edistävänä tekijänä [2],

— ottaa huomioon 27. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon mukautetusta komission työohjelmasta vuodeksi 2020 (COM(2020)0440),

— ottaa huomioon 28. toukokuuta 2020 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-pandemian jälkeisen elpymisen tukemiseksi (COM(2020)0441),

— ottaa huomioon 1. heinäkuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan osaamisohjelma kestävän kilpailukyvyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi” (COM(2020)0274),

---

[1] EUVL C 242, 10.7.2018, s. 24.
[2] EUVL C 356, 4.10.2018, s. 89.

Torstai 11. maaliskuuta 2021

— ottaa huomioon 19. helmikuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa” (COM(2020)0067),

— ottaa huomioon ehdotukseen neuvoston suositukseksi aiheesta ”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu” liitetyn, 1. heinäkuuta 2020 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2020)0124),

— ottaa huomioon 10. heinäkuuta 2020 vahvistamansa kannan ehdotuksesta neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ([3]),

— ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2020 vahvistamansa kannan ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta siltä osin kuin kyseessä ovat nuorisotyöllisyysaloitteen erityismäärärahoja varten tarkoitetut määrärahat ([4]),

— ottaa huomioon kevään 2020 Euroopan talousennusteen, jonka komissio julkaisi 6. toukokuuta 2020,

— ottaa huomioon 18. syyskuuta 2020 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ”Kohtuulliset vähimmäispalkat kaikkialle Eurooppaan” ([5]),

— ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2020 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ”Euroopan elpymissuunnitelma ja monivuotinen rahoituskehys 2021–2027” ([6]),

— ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ”EU:n yhteiset vähimmäisvaatimukset työttömyysvakuutuksille – konkreettinen askel kohti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toteutumista käytännössä” ([7]),

— ottaa huomioon Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) 24. kesäkuuta 2020 julkaistun tutkimuksen ”COVID-19: Policy responses across Europe”,

— ottaa huomioon komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin 9. lokakuuta 2019 esittämät poliittiset suuntaviivat seuraavalle Euroopan komissiolle (2019–2024): ”Kunnianhimoisempi unioni”,

— ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston, komission ja parlamentin 17. marraskuuta 2017 vahvistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin,

— ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan uusi teollisuusstrategia” (COM(2020)0102),

— ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2018 annetun OECD:n selvityksen ”A Broken Social Elevator? How to Promote Social Mobility”,

— ottaa huomioon vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja neuvoston direktiivin 2010/18/EU kumoamisesta 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1158 ([8]),

— ottaa huomioon 26. toukokuuta 2016 antamansa päätöslauselman ”Köyhyydestä: sukupuolinäkökulma” ([9]),

— ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 19. syyskuuta 2018 antaman lausunnon sukupuolten välisestä digitaalisesta kuilusta ([10]),

---

([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0194.
([4]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0180.
([5]) EUVL C 429, 11.12.2020, s. 159.
([6]) EUVL C 364, 28.10.2020, s. 124.
([7]) EUVL C 97, 24.3.2020, s. 32.
([8]) EUVL L 188, 12.7.2019, s. 79.
([9]) EUVL C 76, 28.2.2018, s. 93.
([10]) EUVL C 440, 6.12.2018, s. 37.

— ottaa huomioon Eurofoundin kuudennen Euroopan työolotutkimuksen yleiskatsauksen (vuoden 2017 päivitys),

— ottaa huomioon vuonna 2019 julkaistun komission ja Eurofoundin yhteisen raportin ”How computerisation is transforming jobs: evidence from Eurofound’s European Working Conditions Survey”,

— ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun (EPRS) tulevaisuuden ennakoinnin tutkimusyksikön (STOA) 31. maaliskuuta 2020 julkaiseman tutkimuksen ”Rethinking education in the digital age”,

— ottaa huomioon 15. marraskuuta 2018 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvoa edistävistä hoitopalveluista EU:ssa ([11]),

— ottaa huomioon 2. kesäkuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Yhteistyötaloutta koskeva eurooppalainen toimintasuunnitelma” (COM(2016)0356),

— ottaa huomioon 11. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman ”Keinot loukkaantumisesta tai sairaudesta toipuvien työntekijöiden integroimiseksi uudelleen laadukkaisiin työpaikkoihin” ([12]),

— ottaa huomioon kansallisten parlamenttien edustajien kanssa käydyt keskustelut talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson vuoden 2021 painopisteistä,

— ottaa huomioon 17. joulukuuta 2020 antamansa päätöslauselman vahvasta sosiaalisesta Euroopasta oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi ([13]),

— ottaa huomioon 19. marraskuuta 2020 annetun komission ja OECD:n yhteisen raportin ”Health at a Glance: Europe 2020 – State of Health in the EU cycle”,

— ottaa huomioon 20. helmikuuta 2013 julkaistun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Investing in Health” (SWD(2013)0043),

— ottaa huomioon 4. huhtikuuta 2014 annetun komission tiedonannon ”Tehokkaat, helposti saavutettavat ja sopeutumiskykyiset terveydenhuoltojärjestelmät” (COM(2014)0215),

— ottaa huomioon tehokkaita terveysinvestointeja käsittelevän komission asiantuntijapaneelin 25. marraskuuta 2020 antaman lausunnon sopeutumiskykyisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä covid-19-pandemian jälkeen,

— ottaa huomioon 17. lokakuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät hyvinvointitaloudesta,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

— ottaa huomioon budjettivaliokunnan ja kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnot,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0026/2021),

A. ottaa huomioon, että vuotuista kasvua vuonna 2020 koskevan Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan ([14]) BKT laski euroalueella 6,8 prosenttia ja EU:ssa 6,4 prosenttia; ottaa huomioon, että komission talven 2020 talousennusteessa EU:n BKT:n arvioitiin kasvavan heikosti noin 1,4 prosenttia vuonna 2020 ja euroalueella 1,2 prosenttia ja että EU:n talouden tuotanto hädin tuskin palautuu pandemiaa edeltäneelle tasolle vuonna 2022; ottaa huomioon, että yksityisen kulutuksen kasvun ennustetaan olevan maltillista vuonna 2022, mikä johtuu suurelta osin työllisyys- ja tulonäkymien jatkuvasta epävarmuudesta, joka todennäköisesti pitää varovaisuussäästämisen korkealla tasolla; ottaa huomioon, että toisaalta pääomainvestoinnit hyötyvät erittäin elvyttävästä rahapolitiikasta, julkisten investointien lisääntymisestä ja yritysten kohdennetuista valtion tukijärjestelmistä; ottaa huomioon, että vuotuisessa kestävän kasvun strategiassa ei otettu huomioon covid-19-pandemian kolmannen tai myöhempien aaltojen skenaariota, joka voisi pahentaa entisestään nykyisiä talous- ja sosiaalikriisin olosuhteita;

([11]) EUVL C 363, 28.10.2020, s. 80.
([12]) EUVL C 433, 23.12.2019, s. 9.
([13]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0371.
([14]) Eurostatin 2. helmikuuta 2021 antama alustava arvio: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/portlet_file_entry/2995521/2-02022021-AP-EN.pdf/0e84de9c-0462-6868-df3e-dbacaad9f49f

Torstai 11. maaliskuuta 2021

B. ottaa huomioon, että joissakin jäsenvaltioissa monivuotisen rahoituskehyksen 2014–2020 mukaisia EU:n rahastoja ja ohjelmia ei ole vielä pantu täysimääräisesti täytäntöön; ottaa huomioon, että Next Generation EU -elpymisvälineen (NGEU) ja erityisesti elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitus on saatavilla vasta sen jälkeen, kun jäsenvaltiot ovat ratifioineet neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 ([15]);

C. ottaa huomioon, että EU:n toimielimet ovat useaan otteeseen tunnustaneet, että tarvitaan toimia, joilla puututaan terveyseroihin ja suojellaan ihmisten terveyttä nykyisen taloudellisen taantuman aikana ([16]);

D. ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on kääntänyt kuuden viime vuoden ajan vallinneen 27 jäsenvaltion EU:n työllisyysasteen positiivisen suuntauksen, mikä on johtanut työssäkäyvien määrän vähenemiseen noin 6,1 miljoonalla vuoden 2020 toisella neljänneksellä ja ennustettuun vähenemiseen 4,5 prosentilla vuoden 2020 aikana ([17]); ottaa huomioon, että Eurostatin mukaan vuonna 2019 ennen pandemiaa 8,5 prosenttia alle 60-vuotiaasta EU:n väestöstä asui kotitalouksissa, joissa aikuiset olivat työskennelleet alle 20 prosenttia viikoittaisesta enimmäistyöajasta kuluneen vuoden aikana ja joissa työssäkäyvien köyhyys oli huolestuttavaa ([18]); ottaa huomioon, että epävarmat työsuhteet ovat edelleen merkittävä huolenaihe, joka vaikuttaa kielteisesti työmarkkinoihin; ottaa huomioon, että edelleen työssä käyvien työntekijöiden työtunnit ovat vähentyneet huomattavasti, mikä on johtanut tulonmenetyksiin, ja toteaa, että tällä kehityksellä on suurin vaikutus heikossa asemassa oleviin ryhmiin kuuluviin työntekijöihin; pitää erityisen huolestuttavana, että Eurofoundin tulevassa raportissa osoitetaan, että työllisyyden väheneminen 27 jäsenvaltion EU:ssa pandemian ensimmäisen aallon aikana liittyi suurempaan siirtymiseen työvoiman ulkopuolelle kuin työttömyyteen ja siitä johtuvaan työmarkkinasidonnaisuuden heikkenemiseen ([19]);

E. ottaa huomioon, että tehdyt keskimääräiset työtunnit lisääntyvät nopeammin kuin henkilöstömäärä ja että myös työllisyys voi vähentyä entisestään, kun lyhennetyn työajan järjestelmät lakkautetaan; ottaa huomioon, että työntekijöiden uudelleenkohdentaminen on yleensä pitkällinen prosessi, minkä vuoksi työllisyyden odotetaan vähenevän hieman vuonna 2021; ottaa huomioon, että vaikka talouden odotetaan elpyvän ensi vuonna, EU:n työttömyysasteen odotetaan nousevan edelleen 7,7 prosentista vuonna 2020 8,6 prosenttiin vuonna 2021 ja sen odotetaan laskevan vuonna 2022 8,0 prosenttiin ja että jäsenvaltioiden välillä on edelleen eroja ([20]);

F. katsoo, että investointeja, jotka voivat johtaa kokonaistuottavuuden lisääntymiseen, olisi pidettävä tervetulleina, kun otetaan huomioon tähänastiset vaihtelevat tulokset, kuten talouden hidas elpyminen ennen pandemiaa ja epävarmojen työsuhteiden lisääntyminen; ottaa huomioon, että meneillään olevilla vihreällä ja digitaalisella siirtymällä on merkittäviä mutta erilaisia vaikutuksia työllisyyteen aloittain, alueittain ja työntekijätyypeittäin; toteaa, että tämä luo uusia mahdollisuuksia mutta myös merkittäviä sosioekonomisia haasteita monilla alueilla ja teollisuudenaloilla; toteaa, että tarvitaan yhteinen EU:n strategia, jolla tuetaan asianosaisia työntekijöitä ja yrityksiä, jotta ketään ei jätetä jälkeen; ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on kiihdyttänyt näitä vaikutuksia erityisesti työmarkkinoiden suuntauksissa ja todennäköisesti vaikuttaa myös koulutuksen ja taitojen parantamista koskevaan kysyntään; ottaa huomioon, että covid-19-pandemia aiheutti merkittäviä muutoksia työmarkkinoiden käytäntöihin ja että yli kolmannes EU:n työntekijöistä joutui työskentelemään kotoa käsin ([21]); katsoo, että työstä irrottautumisen olisi oltava keskeinen periaate, jonka mukaan työntekijät voivat pidättäytyä hoitamasta työhön liittyviä tehtäviä ja osallistumasta sähköiseen viestintään työajan ulkopuolella ilman seurauksia asianmukaisen työ- ja yksityiselämän tasapainon saavuttamiseksi;

([15]) Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14. joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).

([16]) Neuvoston 16 päivänä lokakuuta 2020 antama ilmoitus ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin terveysalan toimintaohjelman perustamisesta vuosiksi 2021-2027 ja asetuksen (EU) N:o 282/2014 kumoamisesta (”EU4Health-ohjelma”) ja Euroopan parlamentin 10 päivänä heinäkuuta 2020 antamasta päätöslauselmasta EU:n kansanterveysstrategiasta covid-19:n jälkeen (hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0205).

([17]) Komission ehdotus, annettu 18. marraskuuta 2020, komission ja neuvoston yhteiseksi työllisyysraportiksi COM(2020)0744.

([18]) Eurostat, *Over 20 % of EU population at risk of poverty or social exclusion in 2019*, Euroopan komissio, Luxemburg, 2020.

([19]) Eurofound, *COVID-19: Some implications for employment and working life,* Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2021 (tuleva).

([20]) J. Hurley, *COVID-19: A tale of two service sectors*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg 2020.

([21]) Eurofound (2020), *Living, work and COVID-19*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2020, s. 9.

G. ottaa huomioon, että ennen covid-19-pandemiaa talouden suuntauksia pidettiin yleisesti myönteisinä eurooppalaisen ohjausjakson vuotuisissa arvioinneissa, vaikka jäsenvaltioiden välillä olikin eroja; ottaa huomioon, että on näyttöä siitä, että ihmisten välillä sekä valtioiden ja alueiden välillä ja sisällä on edelleen jatkuvaa ja kasvavaa eriarvoisuutta; toteaa, että tämä johtaa lukuisiin eroihin, joihin on puututtava intersektionaalisella lähestymistavalla, jotta varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet ja ihmisarvoinen elämä kaikille ryhmille; ottaa huomioon, että vaikka tietyille alueille, joilla on enemmän haasteita teollisuuden hiilestä irtautumisessa, on määrä kohdentaa taloudellista tukea esimerkiksi oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta, toiset alueet, jotka ovat liian riippuvaisia matkailusta ja siihen liittyvistä palveluista, eivät ole oikeutettuja erityiseen siirtymärahoitukseen, vaikka joillain niistä työttömyysaste on erittäin korkea; ottaa huomioon, että covid-19-pandemiaan liittyvä tuki työntekijöille ja yrityksille vaihtelee suuresti jäsenvaltioiden välillä; ottaa huomioon, että digitalisaation ja ilmastonmuutoksen torjunnan kaltaiset maailmanlaajuiset haasteet jatkuvat covid-19-kriisistä riippumatta ja edellyttävät oikeudenmukaista siirtymää, jotta ketään ei jätetä jälkeen;

H. ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on pahentanut palkkaeroja eri puolilla maailmaa, ja niitä on vain osittain kompensoitu valtiontuilla ja vähimmäispalkkapolitiikalla, mikä on johtanut epävarmuuden kasvamiseen epätoivoisiin mittoihin ja suojelun puutteeseen; ottaa huomioon, että matalapalkkaiset työntekijät, jotka ovat suhteettoman usein naisia ja nuoria, kärsivät eniten kriisin sosioekonomisista seurauksista ja siitä johtuvasta eriarvoisuuden lisääntymisestä, kun taas heidän työ- ja yksityiselämänsä tasapainon vakaus on jo nyt uhattuna;

I. ottaa huomioon, että sosiaaliturvajärjestelmät vaihtelevat eri jäsenvaltioissa ja ovat suurissa vaikeuksissa pyrkiessään lieventämään kriisin sosiaalisia vaikutuksia ja varmistamaan ihmisarvoiset elinolot kaikille sekä keskeisten palvelujen, kuten terveydenhuollon, koulutuksen ja asunnon, saatavuuden; ottaa huomioon, että asumis- ja lastenhoitokustannukset voivat pakottaa kotitaloudet köyhyyteen ja että tämä on tärkeää ottaa huomioon työssäkäyvien köyhyyttä mitattaessa ja pyrittäessä sisällyttämään asumiskustannukset sosiaalisen raportoinnin vakioindikaattoreihin; toteaa, että 9,6 prosenttia EU-27:n väestöstä asui vuonna 2018 kotitalouksissa, jotka käyttivät vähintään 40 prosenttia ekvivalentista käytettävissä olevasta tulostaan asumiseen, vaikka jäsenvaltioiden välillä olikin huomattavia eroja; ottaa huomioon, että työssäkäyvien köyhyys on lisääntynyt EU:ssa vuoden 2008 talous- ja rahoituskriisin jälkeen ja että arvioiden mukaan 10 prosenttia EU:n työntekijöistä on köyhyysvaarassa ([22]);

J. ottaa huomioon, että nuorisotyöttömyysaste on noussut covid-19-kriisin vuoksi ja oli 17,1 prosenttia syyskuussa 2020 ja sen odotetaan jatkavan nousua; toteaa, että 11,6 prosenttia 15–24-vuotiaista nuorista on työelämän ja koulutuksen ulkopuolella (NEET-nuoret)[15]; ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on vaikuttanut yksinhuoltajaperheiden, pienituloisten perheiden ja suurperheiden kaltaisten heikossa asemassa olevien sosiaalisten ryhmien pääsyä koulutukseen, kun näillä on ollut vaikeuksia saada lapsilleen digitaalisia koulutuslaitteita tai hankkia niitä; katsoo, että sukupolvien välisen eriarvoisuuden lisääntyminen vaikuttaa hyvinvointijärjestelmämme kestävyyteen ja demokraattiseen terveyteemme; ottaa huomioon, että taloudelliset seuraukset vaikuttavat pitkällä aikavälillä kielteisesti nuorten työllisyyteen ja että nuorilla saattaa olla heikommat ja/tai huonommat mahdollisuudet ja huonot työolot;

K. ottaa huomioon, että naiset ovat erityisen alttiita työmarkkinoiden muutoksille, jotka johtuvat sosiaalisista hoivavelvoitteista ja palkattoman kotitalous- ja hoivatyön epätasaisesta jakautumisesta, raskauteen ja äitiyteen perustuvasta syrjinnästä, ammatillisesta eriytymisestä ja epävarmemmista työsuhteista; ottaa huomioon, että moniperusteisen arvioinnin mukaan haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvat naiset, kuten nuoret naiset, joilla on lapsia ja erityisesti yksinhuoltajat, romaninaiset, vammaiset tai maahanmuuttajataustaiset naiset, ovat todennäköisemmin huonommassa asemassa ([23]);

([22]) Eurostat, *1 in 10 employed persons at risk of poverty in 2018*, Euroopan komissio, Luxemburg, 2020, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200131-2

([23]) Naisten ja miesten yhtäläisiä mahdollisuuksia käsittelevä neuvoa-antava komitea, lausunto aiheesta *Intersectionality in Gender Equality Laws, Policies and Practices*, Euroopan tasa-arvoinstituutti, Vilna, 2020.

Torstai 11. maaliskuuta 2021

L. katsoo, että sukupuolten välinen työllisyysero (11,4 prosenttia), sukupuolten välinen palkkaero (14 prosenttia) ja sukupuolten välinen eläke-ero (30 prosenttia) ovat edelleen liian suuret; katsoo, että sukupuolten välisen työllisyyseron poistaminen on sosiaalinen ja taloudellinen välttämättömyys, koska se vaikuttaa naisten elämään, mukaan lukien heidän taloudellinen turvansa ja elämänlaatunsa, ja koska sen jatkuvat taloudelliset kustannukset olivat noin 320 miljardia euroa vuonna 2018 (2,4 prosenttia EU:n bkt:stä) ([24]); katsoo, että naisten työllistymismahdollisuuksien parantaminen, samapalkkaisuuden varmistaminen ja työ- ja yksityiselämän hyvän tasapainon helpottaminen sekä lasten kasvatukseen käytetyn ajan riittävä huomioon ottaminen eläkejärjestelmissä myös miesten osalta ovat elintärkeitä kestävälle sosiaaliselle ja talouskasvulle ja kehitykselle ja julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyydelle EU:ssa;

M. ottaa huomioon, että syrjäytyneet tai sosiaalisesta syrjäytymisestä ja köyhyydestä kärsivät ihmiset kohtaavat covid-19-pandemian vuoksi erityisiä haasteita ja että sen aiheuttamat työmarkkinamuutokset ovat vaikuttaneet suhteettomasti heihin; ottaa huomioon, että EU:n romaniväestöllä on edelleen eräät huonoimmista sosioekonomisista indikaattoreista ja että yli 80 prosenttia kärsii köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytymisestä, vain 43 prosenttia käy palkkatyössä ja nuorten NEET-aste on suhteettoman korkea; ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on koetellut romaneja erityisen pahoin erityisesti koulutuksen saatavuuden osalta;

N. ottaa huomioon, että vammaisten henkilöiden mahdollisuudet käyttää palveluja ovat olleet vieläkin rajallisemmat pandemian vuoksi; ottaa huomioon, että digitaalinen kuilu – mukaan lukien digitaalinen köyhyys, heikko digitaalinen lukutaito ja yleiset suunnitteluongelmat – lisää vammaisten sosiaalisten oikeuksien esteitä; ottaa huomioon, että Euroopan unionin perusoikeusviraston keräämä näyttö osoittaa, että vammaisten lasten koulutukseen pääsyssä on merkittäviä esteitä ([25]);

O. ottaa huomioon, että määräaikaisten työntekijöiden työttömyys on lisääntynyt covid-19-pandemian aikana; ottaa huomioon, että joka viides työntekijä EU:ssa on huonolaatuisessa työpaikassa; ottaa huomioon, että työmarkkinoiden polarisaation ja epätyypillisten työmuotojen odotetaan seuraavien kymmenen vuoden aikana lisääntyvän entisestään ja että työpaikkojen määrä osaamiskirjon ylä- ja alapäässä todennäköisesti kasvaa ([26]); ottaa huomioon, että teknologinen muutos ja tekoälyn käyttö voivat muuttaa työmarkkinoita merkittävästi; toteaa, että tämä saattaa lisätä tuloeroja; ottaa huomioon, että työvoiman kysyntä on ollut jatkuvasti heikointa palkkajakauman keskivaiheilla, erityisesti taantuman ja työllisyyden supistumisen aikana vuosina 2008–2013 ([27]); toteaa, että pandemia todennäköisesti vahvistaa tätä suuntausta entisestään; toteaa, että matalan osaamistason työpaikat ovat aina olennaisen tärkeitä yhteiskunnille ja että niistä on saatava asianmukaista palkkaa ja niiden työolojen ja -ehtojen on oltava kohtuulliset; ottaa huomioon, että työmarkkinoilla on nopeasti siirrytty vihreämpään ja digitaalisempaan ympäristöön, mikä luo päivitettyjä taitoja edellyttäviä työpaikkoja, ja että on erittäin tärkeää keskittyä kaikenikäisten työntekijöiden koulutus-, uudelleenkoulutus- ja täydennyskoulutusstrategiaan; katsoo, että tämä on yhdistettävä samanaikaisesti työolojen parantamiseen ja uusien laadukkaiden työpaikkojen luomiseen kaikille;

P. toteaa, että kestävä kehitys on yksi Euroopan unionin perustavoitteista ja sosiaalinen kestävyys on oikeudenmukaisen ja osallistavan vihreän, digitaalisen ja väestöpoliittisen siirtymän perusedellytys; ottaa huomioon, että sosiaalinen markkinatalous perustuu kahteen toisiaan täydentävään pilariin: kilpailusääntöjen noudattamisen valvontaan ja vahvoihin sosiaalipoliittisiin toimenpiteisiin, ja näiden on tarkoitus johtaa täystyöllisyyteen ja sosiaaliseen edistykseen; ottaa huomioon, että kestävän kehityksen kolme pilaria ovat taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristöä koskeva pilari; ottaa huomioon, että kestävä kehitys perustuu muun muassa täystyöllisyyteen ja sosiaaliseen edistykseen; ottaa huomioon, että tämä on yksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 3 artiklan 3 kohdassa vahvistetuista Euroopan unionin perustavoitteista;

([24]) Eurofound, *Women and labour market equality: Has COVID-19 rolled back recent gains?* Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg 2020.

([25]) Euroopan unionin perusoikeusvirasto, *Coronavirus pandemic in the EU – fundamental rights implications: focus on social rights*, Bulletin 6, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2020.

([26]) Eurofound, *Upward convergence in the EU: Concepts, measurements and indicators*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2018.

([27]) Euroopan komissio, *Labour market and wage developments in Europe defy economic slowdown*, Euroopan komissio, Bryssel, 2019.

Q. ottaa huomioon, että sosioekonomisen aseman perusteella määräytyvä terveyteen liittyvä eriarvoisuus oli merkittävää jo ennen covid-19-kriisiä; ottaa huomioon, että elinajanodotteen nousu EU:ssa on hidastunut ja heikentynyt; ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on heikentänyt erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ryhmien fyysistä ja mielenterveydellistä tilannetta;

R. ottaa huomioon, että covid-19-pandemian vaikutusta on pahentanut aiempi eriarvoisuus, joka on lisääntynyt viime vuosikymmenen aikana; toteaa, että julkisiin palveluihin tehtävien investointien väheneminen maailmanlaajuisen rahoituskriisin jälkeen lisäsi terveystarpeisiin liittyvää eriarvoisuutta;

S. toteaa, että viime aikoina on ilmaantunut etätyön ja epätyypillisten työskentelytapojen kaltaisia uusia työmuotoja, joiden odotetaan muuttavan merkittävästi työskentelytapoja tulevaisuudessa, tai ne ovat yleistyneet; ottaa huomioon, että todellisuus on myös muuttanut muotoaan ja nykyiset suuntaukset ovat voimistuneet sulkutoimien aikana, kuten työ- ja yksityiselämän välisten rajojen hämärtyminen, perheväkivallan lisääntyminen, covid-19-pandemiaan suoraan ja välillisesti liittyvät työntekijöiden terveysongelmat, kuten tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja psykologiset ongelmat, sekä vaikeudet työ- ja yksityiselämän hyvän tasapainon ylläpitämisessä työn ja yksityiselämän uudessa todellisuudessa sekä tarve yhdistää työ ja hoitotehtävät ja usein kotikoulut;

T. ottaa huomioon, että pandemia on pahentanut terveyteen liittyvää ja yhteiskunnallista eriarvoisuutta ([28]) laaja-alaisissa ryhmissä, mukaan lukien pienituloisten perheiden lapset ja ikääntyneet, ja että köyhyysasteen nousun (yli 90 miljoonaa kansalaista on tällä hetkellä köyhyysvaarassa EU:ssa ([29])) ennustetaan olevan yksi covid-19-pandemian sivuvaikutuksista ja vaikuttavan uusiin kansalaisryhmiin; ottaa huomioon, että Eurofoundin tutkimuksessa ehdotetaan, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvää sosiaali-indikaattorien tulostaulua olisi täydennettävä lisäindikaattoreilla, jotka koskevat työn laatua, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia, vahvoja sosiaaliturvajärjestelmiä ja oikeudenmukaista liikkuvuutta;

U. katsoo, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu on ratkaisevan tärkeää Euroopan sosiaalisessa mallissa, sillä sen avulla voidaan löytää yksilöityjä ratkaisuja työmarkkinoille; ottaa huomioon, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu on heikentynyt ja työehtosopimusneuvottelujen kattavuus on vähentynyt kaikkialla EU:ssa vuoden 2008 kriisiä seuranneen hajauttamisprosessin ja joissakin jäsenvaltioissa toteutettujen työmarkkinauudistusten seurauksena, kuten eurooppalaista ohjausjaksoa koskevissa maaraporteissa todetaan; ottaa huomioon, että Eurofound on osoittanut, että työmarkkinaosapuolten osallistuminen työmarkkinapoliittisten toimien suunnitteluun covid-19-pandemian torjumiseksi on monissa jäsenvaltioissa ollut vähäisempää kuin kriisitilanteiden ulkopuolella ([30]);

V. ottaa huomioon, että tuloerot EU:ssa ovat edelleen korkeat; katsoo, että vero- ja työvoimakustannuskilpailu on haitallista sisämarkkinoille ja jäsenvaltioiden väliselle yhteenkuuluvuudelle; ottaa huomioon, että hyvin suunnitellut progressiiviset vero- ja etuusjärjestelmät, sosiaaliset investoinnit sekä laadukkaiden julkisten palvelujen ja sosiaalipalvelujen tarjoaminen ovat olennaisia keinoja, joilla estetään huono-osaisuuden siirtyminen sukupolvelta toiselle;

W. ottaa huomioon, että pandemia on vaikuttanut suuresti EU:n koulutusjärjestelmään ja johtanut koulujen, yliopistojen ja korkeakoulujen sulkemiseen; ottaa huomioon, että koulun ennakoivan lopettamisen kielteiset fyysiset, psyykkiset ja koulutukselliset vaikutukset lapsiin ovat todennäköisesti suuremmat kuin koulujen sulkemispäätösten hyödyt erityisesti alueilla, joiden väestö on köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa;

X. ottaa huomioon, että väestöpoliittinen haaste edellyttää kattavaa lähestymistapaa, joka perustuu osallistavien ja syrjimättömien poliittisten ratkaisujen yhdistelmään eläkkeiden, sosiaaliturvan ja sosiaalisen suojelun, laadukkaiden ja helposti saatavilla olevien hoitopalvelujen sekä lapsille, ikääntyneille ja vammaisille henkilöille tarkoitetun infrastruktuurin, perheiden tukemisen, asumisen, varhaiskasvatuksen, pitkäaikaishoidon, terveydenhuoltojärjestelmien, mukaan lukien ennaltaehkäisevä hoito ja psykososiaalinen tuki, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan, maahanmuuttajien kotouttamisen sekä työ- ja yksityiselämän tasapainon, sukupuolten tasa-arvon,

([28]) EuroHealthNet, *Recovering from the COVID-19 pandemic and ensuring health equity – The role of the European Semester*, EuroHealthNet, Bryssel, 2020.

([29]) Eurostat, *People at risk of poverty or social exclusion*, Euroopan komissio, Luxemburg, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/t2020_50/default/table?lang=en

([30]) Tulevia raportteja: Eurofound, *COVID-19: Some implications for employment and working life*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2021.; Eurofound, *Involvement of social partner in policy making during COVID-19*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2021.

terveellisen ja aktiivisen ikääntymisen, korkean työllisyysasteen ja korkean palkkatason aloilla; ottaa huomioon, että hyvät työ- ja elinolot koko eliniän ajan ovat avainasemassa hoitotarpeiden ehkäisemisessä ja että asianmukaiset ja kohtuuhintaiset asunnot ja laadukkaat lähialueet fyysiseltä, sosiaaliselta ja palvelujen kannalta ovat tärkeitä, koska ne helpottavat itsenäistä asumista;

Y. ottaa huomioon, että Eurofoundin mukaan pitkäaikaishoidon työvoima on kasvanut kolmanneksella viime vuosikymmenen aikana ja että se on keskeinen huomioon otettava ala ikääntyvän väestön elämänlaadun takaamisen lisäksi myös sukupuolten tasa-arvon kannalta kolmessa suhteessa: tällä hetkellä suurin osa pitkäaikaishoidosta on omaishoitajia, joista suurin osa on naisia; suurin osa alan työntekijöistä on naisia, eikä tämä ole juurikaan muuttunut; ja useimmat hoivattavat ovat naisia, joiden elinajanodote on kaikissa jäsenvaltioissa keskimäärin korkeampi kuin miesten ([31]);

Z. ottaa huomioon, että edessämme on erittäin vakava aikakausi historiassa: ajatus talouskasvun automaattisesta valumisesta yhteiskunnan kaikkiin kerroksiin on asetettu laajalti kyseenalaiseksi; ottaa huomioon, että keskiluokka on kutistumassa, ruumiillisen työn tekijöiden, kouluttamattoman työvoiman ja alustatyöntekijöiden työolot ovat yhä epävarmempia ja tulot ja varallisuus polarisoituvat yhä enemmän; ottaa huomioon, että covid-19-pandemian leviämisen ehkäisemistä koskevat toimenpiteet ovat vaikuttaneet taloudellisesti kulttuurialaan ja luoviin toimialoihin sekä matkailualaan, mukaan lukien tapahtumat ja esitykset, kulttuurimatkailuun ja aineettomaan kulttuuriperintöön, pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yritykset), itsenäisiin ammatinharjoittajiin sekä paikallisiin yrityksiin ja perheyrityksiin;

AA. ottaa huomioon, että epätyypillisissä työsuhteissa olevien köyhyysriski näyttää kasvaneen taantuman jälkeen ja että meneillään oleva covid-19-pandemia on pahentanut tätä suuntausta;

AB. katsoo, että toisin kuin syrjäyttämishypoteesissa, joka on vallinnut kolmen viime vuosikymmenen ajan taloudellisessa ajattelussa, julkisilla investoinneilla ja niiden houkutteluvaikutuksilla olisi oltava keskeinen asema tässä uudessa talousmallissa; ottaa huomioon, että koheesiopolitiikka, joka on EU:n tärkein sosiaalista, taloudellista ja alueellista kehitystä tukeva investointipolitiikka, on osoittanut tehokkuutensa eriarvoisuuden ja alueellisten erojen vähentämisessä erityisesti köyhimpien alueiden osalta; ottaa huomioon, että sosiaalinen yhteenkuuluvuus on edellytys talouskasvulle, työpaikkojen luomiselle ja työllisyydelle;

AC. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia ja -kriisi ovat osoittaneet, että asunnottomuuden torjunta on kansanterveydellinen asia; ottaa huomioon, että jokaisena yönä Euroopan unionissa arviolta 700 000 asunnottoman on nukuttava kadulla tai hätämajoituksessa, ja toteaa, että heidän määränsä on kasvanut 70 prosenttia 10 viime vuoden aikana;

1. muistuttaa, että komissio totesi vuotuisessa kestävän kasvun strategiassa 2020 sekä talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevät- ja kesäpaketissa 2020, että talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson pitäisi auttaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanossa; suhtautuu myönteisesti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden sisällyttämiseen vuotuiseen kestävän kasvun strategiaan 2021; kehottaa kiireellisesti asettamaan oikeudenmukaisuuden ja sosiaaliset oikeudet yhtä tärkeälle sijalle kuin makrotaloudelliset tavoitteet sosiaalisessa ja taloudellisessa mallissa, joka parantaa ihmisten hyvinvointia EU:ssa; korostaa sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun keskeistä roolia eurooppalaisessa ohjausjaksossa ([32]);

2. panee merkille Euroopan finanssipoliittisen komitean päätelmän, jonka mukaan finanssipoliittista kehystä on tarkistettava, jotta voidaan rajoittaa monimutkaisuutta ja monitulkintaisuutta, tarjota parempi ja pysyvämpi suoja kestävää kasvua edistäville julkisille menoille ja asettaa velan vähentämiselle jäsenvaltioissa sellaisia realistisia tavoitteita, jotka eivät heikennä ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä; kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikkien jäsenvaltioiden sosiaali- ja talouspolitiikat, makrotalouspolitiikat ja finanssipolitiikat edistävät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden päämääriä ja ovat kaikilta osin niiden mukaisia ja sosiaaliset ja ympäristöä koskevat tavoitteet otetaan käyttöön SEUT-sopimuksen 121 artiklassa mainitun monenvälisen valvontamenettelyn kehyksessä sekä vahvistetun makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn yhteydessä; katsoo, että kestävän kehityksen tavoitteiden ja sosiaalisen pilarin sisällyttäminen eurooppalaisen ohjausjakson soveltamisalaan edellyttää nykyisten indikaattoreiden mukauttamista ja uusien luomista, jotta voidaan seurata unionin

([31]) Eurofound, *Long-term care workforce: employment and working conditions*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2021.
([32]) Social Score of Indicators. Eurostat 2020 https://ec.europa.eu/eurostat/web/european-pillar-of-social-rights/indicators/social-scoreboard-indicators

talous-, ympäristö- ja sosiaalipolitiikan täytäntöönpanoa sekä poliittisten tavoitteiden ja budjettivarojen välistä johdonmukaisuutta; kehottaa komissiota kehittämään viipymättä EU:n talousarviota varten YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden menojen seurantamenetelmän, jota voidaan käyttää myös kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien investointien arviointiin;

3. toteaa, että 10 vuotta talouspolitiikan koordinointia koskevan eurooppalaisen ohjausjakson käyttöönoton jälkeen EU:n työllisyys- ja sosiaalialan epäkohtia, kuten työmarkkinoiden eriytymistä, palkkaeroja, eriarvoisuuden lisääntymistä ja köyhyyttä, etenkään lapsiköyhyyttä, ei edelleenkään ole ratkaistu vaan ne ovat pahentuneet, mikä on osoitus siitä, että eräiden jäsenvaltioiden julkinen politiikka ei ole riittänyt kehittämään vahvoja sosiaaliturvajärjestelmiä tai oikeudenmukaisempia eurooppalaisia työmarkkinoita vaan tarvitaan jykevämpiä toimenpiteitä ja niiden koordinointia unionin tasolla; on vahvasti sitä mieltä, että EU:n tuen on ulotuttava muuallekin kuin varojen käyttöön asettamiseen; korostaa, että on tärkeää ottaa oppia nykyisestä terveys- ja talouskriisistä ja toimia ennakoivasti tulevaisuudessa;

4. korostaa, että demokraattista vastuuvelvollisuutta ohjausjakson nykyisestä arviointiprosessista on vahvistettava; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita uudistamaan oikeudellista kehystä ja eurooppalaisen ohjausjakson menetelmää, jotta voidaan vahvistaa demokraattista vastuuvelvollisuutta ja Euroopan parlamentin osallistumista, vahvistaa EU:n ja kansallisten työmarkkinaosapuolten roolia ja osallistumista sekä suojella sosiaaliturvajärjestelmiin ja laadukkaaseen työllisyyteen liittyviä sosiaalisen edistyksen tavoitteita tulevissa sopeutusohjelmissa ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa;

5. painottaa, että parlamentti olisi otettava paremmin mukaan talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon, maakohtaiset suositukset mukaan luettuina; korostaa, että on tärkeää sisällyttää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson muotoiluun osallistavampi sosiaalinen vuoropuhelu työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan, nuorisojärjestöjen sekä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa; korostaa, että elpymis- ja palautumistukivaroja varten kehitettävät tulokselliset, avoimet, kattavat, tulossuuntautuneet ja suoritusperusteiset sosiaalisen seurannan menetelmät parantavat eurooppalaista ohjausjaksoa ottamalla paremmin huomioon sosiaali-, sukupuoli- ja ympäristöhaasteita ja asettamalla ne tasavertaiseen asemaan finanssipolitiikan koordinoinnin kanssa ja esimerkiksi kiinnittämällä enemmän huomiota aggressiiviseen verosuunnitteluun, köyhyyden vähentämiseen, sukupuolten tasa-arvoon, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja ylöspäin suuntautuvaan lähentymiseen;

6. katsoo, että kestävää ohjausjaksoa koskevassa prosessissa on keskityttävä tasapuolisesti kolmeen ulottuvuuteen: ympäristön kestävyys, taloudellinen kestävyys ja sosiaalinen kestävyys; muistuttaa, että sosiaalinen kestävyys voidaan saavuttaa vain vähentämällä eriarvoisuutta ja köyhyyttä sekä tarjoamalla sosiaalisia mahdollisuuksia ja työllistymismahdollisuuksia ja jakamalla hyvinvointia; korostaa, että sosiaalinen oikeudenmukaisuus, ihmisarvoinen työ ja toimeentuloon riittävä palkka, yhtäläiset mahdollisuudet, oikeudenmukainen liikkuvuus ja vakaat sosiaaliturvajärjestelmät ovat olennaisia tekijöitä oikeudenmukaisessa siirtymässä kestävään ja sosiaaliseen Eurooppaan; kehottaa komissiota arvioimaan huolellisesti vuotuisen kasvuselvityksen ulottuvuudet sen varmistamiseksi, että ne ovat täysin SEU-sopimuksen 3 artiklan mukaisia, sillä siinä vahvistetaan kestävä kehitys tavoitteeksi, jonka mukaan EU:n on pyrittävä tasapainoiseen talouskasvuun ja hintavakauteen, erittäin kilpailukykyiseen sosiaaliseen markkinatalouteen, jolla pyritään täystyöllisyyteen ja sosiaaliseen edistykseen, korkeatasoiseen suojeluun ja ympäristön laadun parantamiseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita keskittymään yhdessä Euroopan parlamentin kanssa näihin haasteisiin EU:n ympäristö- ja sosiaalipolitiikalla, jossa yhdistyvät yhteinen taloudellinen hyvinvointi, sosiaalinen edistys ja kestävä kehitys;

Elpymis- ja palautumistukivälineen sosiaalinen ulottuvuus

7. pitää elpymis- ja palautumistukivälineen hyväksymistä myönteisenä; toteaa, että elpymis- ja palautumistukiväline liitetään eurooppalaiseen ohjausjaksoon; korostaa, että näiden kahden prosessin välisen koordinoinnin on oltava avointa ja sillä on tuettava EU:n yleisiä tavoitteita, kuten Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden, sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU:n strategian, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja digitaalisen siirtymän täytäntöönpanoa; korostaa, että eurooppalainen ohjausjakso, joka sisältää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteet, muodostaa kehyksen, jonka puitteissa määritellään kansallisten uudistusten painopisteet ja seurataan niiden täytäntöönpanoa; vaatii, että uudistusten on perustuttava yhteisvastuullisuuteen, yhdentymiseen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja vaurauden oikeudenmukaiseen jakautumiseen siten, että tavoitteena on luoda laadukkaita työpaikkoja ja kestävää kasvua, varmistaa yhdenvertaiset mahdollisuudet ja niiden saatavuus sekä sosiaalinen suojelu ja suojella haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä ja parantaa kaikkien elintasoa EU:ssa;

Torstai 11. maaliskuuta 2021

8. katsoo, että jäsenvaltioiden on sisällytettävä kansallisiin elvytyssuunnitelmiinsa sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä lapsia ja nuoria koskevia toimenpiteitä, jotta ne voivat saada rahoitusta; toteaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa ei ole nimenomaisesti määritelty eikä korvamerkitty sosiaalisia välitavoitteita tai tavoitteita, mutta hyväksytyn asetuksen mukaan komission olisi vahvistettava yhteiset indikaattorit, joita käytetään edistymisraportoinnissa ja välineen seurannassa ja arvioinnissa, ja määriteltävä menetelmä sosiaalimenojen, myös lapsiin ja nuoriin käytettyjen menojen, raportointia varten rahoitusvälineen puitteissa; toteaa, että on erityisen tärkeää käyttää indikaattoreita, jotka liittyvät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoon, laadukkaaseen työllisyyteen, ylöspäin suuntautuvaan sosiaaliseen lähentymiseen, yhtäläisiin mahdollisuuksiin saada ja käyttää sosiaalista suojelua, koulutusta ja osaamista sekä investointeihin, jotka koskevat lasten ja nuorten mahdollisuuksia saada ja käyttää koulutusta, terveyspalveluja, ravitsemusta, työpaikkoja ja asuntoja lapsitakuun ja nuorisotakuun tavoitteiden mukaisesti; kehottaa komissiota tekemään yhteistyötä Euroopan parlamentin, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa näiden indikaattoreiden määrittelemiseksi elpymis- ja palautumiskykyä koskevan vuoropuhelun yhteydessä sellaisten indikaattoreiden mukaisesti, jotka on vahvistettu vahvasta sosiaalisesta Euroopasta oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa, jotta voidaan arvioida kansallisiin elpymis- ja palautumisohjelmiin tehtäviä investointeja ja uudistuksia sekä ehdotettuja toimenpiteitä, joilla varmistetaan edistyminen näiden tavoitteiden saavuttamisessa;

9. toteaa, että jäsenvaltiot suunnittelevat omat räätälöidyt kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmansa käyttäen perustana elpymis- ja palautumistukivälineen kriteerejä ja kuuden pilarin lähestymistapaa sekä osana eurooppalaista ohjausjaksoa määritettyjä investointi- ja uudistusprioriteetteja kansallisten uudistusohjelmiensa, kansallisten ilmasto- ja energiasuunnitelmiensa, oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmien, nuorisotakuun täytäntöönpanosuunnitelmien sekä EU:n rahastoja varten laadittujen kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien mukaisesti; muistuttaa, että kunkin jäsenvaltion on sisällytettävä kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa yksityiskohtainen selvitys siitä, miten suunnitelma edistää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa ja miten se vahvistaa laadukkaiden työpaikkojen luomista, ylöspäin suuntautuvaa sosiaalista lähentymistä, investointeja nuoriin ja lapsiin, sukupuolten tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia kaikille; kannustaa jäsenvaltioita sisällyttämään siihen myös sosiaalisia tavoitteita ja välitavoitteita ja täsmentämään niiden sosiaaliseen edistykseen tehtävien investointien arvioidun määrän; vaatii, että kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien on edistettävä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa esitetyn EU:n kestävän kasvun strategian täytäntöönpanoa ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden noudattamista; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti yleisen poikkeuslausekkeen tarjoamia mahdollisuuksia tukea vaikeuksissa olevia ja maksukyvyttömiä yrityksiä erityisesti parantamalla pk-yritysten mahdollisuuksia saada julkista ja yksityistä rahoitusta, turvaamalla unionissa työskentelevien henkilöiden työpaikat, palkat ja työolot sekä investoimalla ihmisiin ja sosiaaliturvajärjestelmiin;

10. kehottaa komissiota sisällyttämään eurooppalaisen ohjausjakson sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun sosiaaliset indikaattorit, erityisesti ne, jotka liittyvät ihmisarvoiseen työhön, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin, vankkoihin sosiaaliturvajärjestelmiin ja oikeudenmukaiseen liikkuvuuteen, elpymis- ja palautumistukivälineen yhteisiin indikaattoreihin, joita käytetään raportoitaessa edistymisestä ja seurattaessa ja arvioitaessa suunnitelmia, sekä menetelmiin, joilla raportoidaan sosiaalisista investoinneista, mukaan lukien lapsitakuu ja nuorisotakuu; korostaa, että Euroopan parlamentti aikoo analysoida tarkasti komission tätä asiaa koskevaa delegoitua säädöstä määrittääkseen, ovatko sosiaaliset indikaattorit, tulostaulu ja sosiaalipoliittiset menetelmät tavoitteiden mukaisia, ja tarkistaakseen, ettei vastalauseisiin ole syytä;

11. katsoo, että vankat sosiaaliturvajärjestelmät, jotka perustuvat vahvoihin taloudellisiin ja sosiaalisiin rakenteisiin, auttavat jäsenvaltioita reagoimaan häiriöihin tehokkaammin, oikeudenmukaisemmin ja osallistavammin ja toipumaan niistä nopeammin; korostaa, että sosiaaliturvajärjestelmät auttavat varmistamaan, että EU:n yhteiskunnat ja kaikki EU:n asukkaat voivat saada kokonaisvaltaisia palveluja ja taloudellista tukea, joita ne tarvitsevat ihmisarvoiseen elämään, ja että ne kattavat seuraavat toiminta-alat: sosiaaliturva, terveydenhuolto, koulutus, asuminen, työllisyys, oikeusasiat ja heikossa asemassa olevien ryhmien sosiaalipalvelut. korostaa lisäksi, että sosiaaliturvajärjestelmillä on keskeinen rooli kestävän sosiaalisen kehityksen saavuttamisessa, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnassa sekä tasa-arvon ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämisessä; varoittaa, että covid-19-kriisin aikana sosiaaliturvajärjestelmiin on kohdistunut ennennäkemättömiä paineita, koska niitä ei ole suunniteltu kattamaan terveydenhuollon ja taloudellisen hätätilan aiheuttamia sosiaalisia vaatimuksia; kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan EU:n tuella sosiaaliturvajärjestelmiään, jotta ne voivat suoriutua hyvin ja auttaa koko väestöä erityisesti kriisitilanteissa tai systeemisissä häiriötilanteissa, myös asettamalla sosiaalisia investointeja koskevia tavoitteita, jotka vastaavat kunnianhimoisia digitaalisia ja vihreitä investointeja;

12. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan elvytystoimenpiteissään huomioon lasten tarpeet ja toteuttamaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että kaikilla lapsilla on yhtäläiset mahdollisuudet saada tukea, koulutusta uusista teknologioista, taidoista ja digitaalisten välineiden eettisestä ja turvallisesta käytöstä sekä mahdollisuuksia sosiaaliseen, henkiseen, kulttuuriseen ja fyysiseen hyvinvointiin; kehottaa komissiota ehdottamaan suurisuuntaista köyhyyden vastaista

strategiaa ja myöntämään lisää määrärahoja lapsitakuulle; kehottaa komissiota varmistamaan, että tulevassa lapsitakuussa taataan lapsille yhtäläiset mahdollisuudet maksuttomaan terveydenhuoltoon, maksuttomaan koulutukseen, maksuttomaan lastenhoitoon, kunnolliseen asuntoon ja riittävään ravintoon;

13. katsoo, että kansallisissa elpymis- ja palautumisohjelmissa esitetyillä kestävää kasvua ja oikeudenmukaisuutta lisäävillä uudistuksilla ja investoinneilla on puututtava sosiaalipalvelujen ja sosiaalisen suojelun järjestelmien rakenteellisiin heikkouksiin ja vahvistettava niiden häiriönsietokykyä; toistaa pitävänsä koheesiopolitiikkaa tärkeänä strategiana, jolla edistetään ja tuetaan jäsenvaltioiden ja alueiden sopusointuista kokonaiskehitystä ja jonka tavoitteena on vahvistaa taloudellista ja alueellista kehitystä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta vähentämällä EU:n sisäisiä eroja keskittyen köyhimpiin alueisiin; huomauttaa tässä yhteydessä, että sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen tehtävien uudistusten ja investointien olisi myös edistettävä köyhyyden torjuntaa ja työttömyyden torjumista, johdettava laadukkaiden ja vakaiden työpaikkojen luomiseen ja heikommassa asemassa olevien ryhmien osallistamiseen ja integroitumiseen sekä mahdollistettava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun, yrittäjyyden, sosiaalisen infrastruktuurin, sosiaalisen suojelun ja sosiaaliturvajärjestelmien vahvistaminen;

14. katsoo, että EU:n häiriönsietokyvyn varmistamiseksi meidän on keskityttävä kaikissa politiikoissa varmistamaan kestävä elpyminen ja välttämään yrityksiä ja työntekijöitä tukevien toimenpiteiden ja rahoitusvälineiden ennenaikaista päättämistä ja vahvistamaan niitä tarpeen mukaan; suhtautuu myönteisesti vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivoimiseen ainakin vuoden 2021 loppuun saakka; odottaa, että se pysyy aktivoituna niin kauan kuin aktivoinnille on perusteet; vaatii, että tulevissa sopeutusohjelmissa olisi keskityttävä kestävään kasvuun ja laadukkaiden työpaikkojen luomiseen ja että niiden olisi oltava johdonmukaisia eivätkä ne saisi haitata uudistuksia tai investointeja sosiaaliseen edistykseen kohti talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ja kansallisten uudistusohjelmien yhteydessä määriteltyjä sosiaalisia välitavoitteita ja tavoitteita, erityisesti edistymistä köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämisessä; huomauttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen kautta myönnettävä rahoitustuki on varmistettava, jotta jäsenvaltiot voivat saavuttaa nämä sosiaaliset välitavoitteet ja tavoitteet; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan kestävät investoinnit ja tukemaan pk-yrityksiä ja niiden työntekijöitä siirtymisessä digitaalisempaan ja vihreämpään talouteen ja taloudellisen toiminnan uudelleen aloittamisessa sekä ottamaan pk-yritykset asianmukaisesti huomioon analysoimalla julkisen talouden vakauttamispolitiikkojen mahdollisia vaikutuksia niihin, koska pk-yritykset ovat yksi EU:n talouden tärkeimmistä moottoreista ja elintärkeä kestävän kasvun kannalta;

15. katsoo, että talouden ohjausjärjestelmässä on vältettävä myötäsyklisyyttä, joka voisi johtaa köyhyyden ja eriarvoisuuden lisääntymiseen ja poikkeamiseen elpymis- ja palautumistukivälineessä sovituista sosiaalisista tavoitteista; kehottaa arvioimaan yleisen poikkeuslausekkeen käytöstä poistamisen mahdollisia kielteisiä seurauksia sosiaalialan kannalta SEUT-sopimuksen 9 artiklan mukaisesti; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa elpymistä ja palautumista koskevan vuoropuhelun ja paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen yhteydessä, jotta voidaan ehdottaa tarvittavia talouden ohjausjärjestelmän muutoksia, joilla varmistetaan sosiaalinen edistys ja suojellaan heikoimmassa asemassa olevia mahdollisten tulevien sopeutusohjelmien seurauksilta;

16. toteaa, että NGEU-väline on kooltaan huomattavan suuri, mutta pitää valitettavana, että EU:n talousarvion rajallinen koko yhdistettynä sen menolähtöiseen luonteeseen ja siihen sovellettavaan tasapainon periaatteeseen merkitsee, että myös sen uudelleenjako- ja vakauttamistoiminnot ovat hyvin rajalliset; tunnustaa sosiaali- ja koheesiopolitiikan merkityksen ja odottaa mielenkiinnolla niiden lujittamista, jos uusia tarpeita ilmenee; korostaa, että on siksi erityisen tärkeää hyödyntää täysimääräisesti kaikki monivuotisen rahoituskehyksen, NGEU-välineen ja omien varojen järjestelmän tarjoamat mahdollisuudet osallistavan kansallisen elpymisen, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden sekä ympäristöön liittyvän, taloudellisen, sosiaalisen ja osallistavan palautumiskyvyn tukemiseksi ja sosiaalialan toimien ja investointien vauhdittamiseksi samalla kun EU:n talousarviota vahvistetaan ottamalla käyttöön uusia omien varojen luokkia;

17. katsoo, että NGEU-välineessä, monivuotisessa rahoituskehyksessä ja EU:n talousarviossa on SEU-sopimuksen 3 artiklan ja SEUT-sopimuksen 9 artiklan mukaisesti kohdennettava investointeja sosiaalisiin tavoitteisiin ja erityisesti sosiaaliseen edistykseen yhtä lailla kuin kunnianhimoisiin investointeihin vihreillä ja digitaalisilla aloilla, ja katsoo, että köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämisen olisi myös oltava monialainen huomioon otettava seikka kaikissa menopäätöksissä; katsoo, että EU:n talousarvion uudelleenjako- ja vakauttamistoimintoja saattaa olla tarpeen vahvistaa vahvan ja osallistavan elpymisen varmistamiseksi; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti kaikkia monivuotisen rahoituskehyksen, NGEU-välineen ja omien varojen järjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia sosiaalisten tavoitteiden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tukemiseksi kansallisissa takaisinperinnöissään, jotta voidaan vahvistaa sosiaalisia tavoitteita sekä monivuotisessa rahoituskehyksessä että elpymis- ja palautumistukivälineessä; kehottaa jäsenvaltioita nopeuttamaan vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen mukaisten EU:n ohjelmien ja varojen täytäntöönpanoa ja ratifioimaan kiireellisesti neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 ja korostaa, että uusien omien varojen käyttöönottoa koskevan etenemissuunnitelman täytäntöönpano on ratkaisevan tärkeää, jotta EU:n elpymisvälineestä käytetyt varat voidaan maksaa takaisin vähentämättä aiheettomasti EU:n menoja tai investointeja työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaan vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa;

Torstai 11. maaliskuuta 2021

18. suhtautuu myönteisesti elpymis- ja palautumistukivälineen koulutus-, kulttuuri-, urheilu- ja media-alaan liittyviä erityistoimia koskevien osatekijöiden sisällyttämiseen eurooppalaiseen ohjausjaksoon; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti jäsenvaltioiden edistymiskertomuksia, jotka koskevat kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoa eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä, jotta voidaan selvittää, missä määrin elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteet on saavutettu;

19. korostaa, että vuotuisessa kestävän kasvun strategiassa 2021 mainitaan kilpailukykyistä kestävyyttä koskevan EU:n tavoitteen saavuttaminen, mutta tätä ei ole määritelty tavoitteeksi EU:n perussopimuksissa eikä sitä mainita YK:n kestävän kehityksen tavoitteissa; kehottaa siksi komissiota saavuttamaan SEU-sopimuksen 3 artiklassa ja SEUT-sopimuksen 8 artiklassa määritellyt tavoitteet sekä täsmentämään selviytymiskyvyn määritelmää siten, ettei se rajoitu ainoastaan kykyyn kestää haasteita ja selviytyä niistä vaan sisältää myös siirtymien toteuttamisen kestävällä, oikeudenmukaisella ja demokraattisella tavalla ([33]);

20. korostaa, että sosiaalinen edistys on yksi SEU-sopimuksen 3 artiklan 3 kohdassa vahvistetuista EU:n tavoitteista; toteaa, että monivuotista rahoituskehystä koskevassa sopimuksessa on puututtava asianmukaisesti covid-19-pandemian vakaviin sosiaalisiin seurauksiin ja siihen, että tarvitaan määrätietoisia toimia, jotta voidaan välttää työttömyyden, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen lisääntyminen entisestään ja varmistaa, että ketään ei jätetä jälkeen; korostaa, että sosiaalinen edistys sekä vihreät ja digitaaliset siirtymät on sisällytettävä investointiprioriteetteihin, jotta kaikkia yhteiskunnissamme olevia ihmisiä ja erityisesti heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä voidaan suojella nykyisen kriisin kielteisiltä vaikutuksilta ja jotta eriarvoisuuden kasvua hillitään; muistuttaa, että komissio arvion mukaan sosiaaliseen infrastruktuuriin tarvitaan 192 miljardin euron investoinnit ja että terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon osuus on 62 prosenttia (57 miljardia euroa kohtuuhintaisiin asuntoihin, 70 miljardia euroa terveydenhuoltoon, 50 miljardia pitkäaikaishoitoon ja 15 miljardia euroa koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen) ([34]); muistuttaa sellaisten hankkeiden merkityksestä, jotka tuottavat myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia ja edistävät sosiaalista osallisuutta; muistuttaa, että sosiaalista edistystä koskevat suunnitelmat on sisällytettävä kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin ja niissä on hahmoteltava Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa ja sosiaalisia investointeja sosiaalisen infrastruktuurin investointivajeen pienentämiseksi; korostaa Euroopan parlamentin roolia toisena lainsäätäjänä ja kehottaa ottamaan sen panoksen huomioon, jotta varmistetaan demokraattinen seuranta elpymis- ja palautumissuunnitelmissa; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön mekanismeja, joilla taataan vuoropuhelu alueellisten työmarkkinaosapuolten kanssa;

21. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään bruttokansantuotteesta koulutukseen osoitettavia määrärahoja ja sisällyttämään kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin kunnianhimoisia investointeja kaikentasoiseen koulutukseen, mukaan lukien ammatillinen koulutus sekä täydennys- ja uudelleenkoulutus, sillä se on sosiaalista yhteenkuuluvuutta edistävän ja eriarvoisuutta torjuvan taloudellisen elpymisen edellytys;

Sosiaalinen ulottuvuus

22. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan aktiivisesti julkisten palvelujen saatavuudessa esiintyvään digitaaliseen kuiluun, kun monet julkiset palvelut on digitalisoitu covid-19-pandemian aikana, varmistamalla EU:n tuen, myös taloudellisen tuen, sosiaaliselle innovoinnille paikallistasolla, jotta julkiset palvelut olisivat helpommin saatavilla, mukaan lukien valmiuksien kehittäminen ja tietoyhteiskuntaan osallistamista ja tietolukutaitoa koskevien innovatiivisten alhaalta ylöspäin suuntautuvien aloitteiden laajentaminen, jotta varmistetaan, että kaikilla EU:ssa on mahdollisuus käyttää laadukkaita, helposti saatavilla olevia ja käyttäjäystävällisiä yleishyödyllisiä palveluja; korostaa, että on tärkeää parantaa edelleen digitaalisia taitoja ja edistää yritysten ja julkishallintojen digitalisaatiota; korostaa, että julkisten palvelujen digitalisointi voi auttaa helpottamaan työvoiman oikeudenmukaista liikkuvuutta erityisesti sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen osalta, ja kehottaa jäsenvaltioita sitoutumaan tähän digitalisointiin; korostaa, että jäsenvaltioiden olisi myös keskityttävä innovointiin ja investointeihin, joilla parannetaan kaupunki- ja maaseutualueiden kotitalouksien ja tärkeimpien liikennekäytävien yhteyksiä ja infrastruktuuria;

23. kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin digitaalisen infrastruktuurinsa ja yhteyksiensä sekä kouluissa, yliopistoissa ja oppimiskeskuksissa käytettävien opetusmenetelmien vahvistamiseksi sekä digitaalisen muutoksen toteuttavien uudistusten nopeuttamiseksi varmistaen näin, että jokainen EU:ssa voi hyötyä muutoksesta, ja pyrkimään erityisesti varmistamaan, että verkkokoulutus on kaikkien saatavilla; muistuttaa tässä yhteydessä tarpeesta kouluttaa asianmukaisesti opettajia, kouluttajia ja vanhempia, jotka kaikki ovat keskeisessä roolissa digitaalisessa muutoksessa, ja

([33]) Komission tiedonanto, 9. syyskuuta 2020, ”Strateginen ennakointiraportti 2020 – edellytysten luominen Euroopan selviytymiskyvyn parantamiseksi” (COM(2020)0493),

([34]) Komission yksiköiden 27. toukokuuta 2020 julkaistu valmisteluasiakirja Euroopan elvytystarpeiden kartoituksesta (SWD(2020)0098),

katsoo, että koulutuksessa olisi käsiteltävä erityisesti uusia muotoja, kuten etäoppimista ja sulautuvaa opetusta; huomauttaa, että on tarpeen arvioida perusteellisesti liiallista altistumista digitaaliselle maailmalle, ja kehottaa toteuttamaan toimia, jotka edistävät parempaa ymmärrystä digitaaliteknologioiden aiheuttamista riskeistä, jotka saattavat vaikuttaa erityisesti lapsiin ja nuoriin; painottaa, että pitkällä aikavälillä digitaalista koulutusta ja verkkokoulutusta ei ole tarkoitus käyttää korvaavasti vaan opettajan ja oppijoiden välisen suoran vuorovaikutuksen täydennyksenä, sillä vain lähiopetuksella voidaan tehokkaasti varmistaa ihmissuhdetaitojen ja sosiaalisten taitojen hankkiminen;

24. painottaa, että komission ja jäsenvaltioiden on kerättävä parempia ja yhdenmukaisempia tietoja asunnottomien määrästä EU:ssa, koska näin voidaan muodostaa perusta entistä tehokkaammalle julkiselle politiikalle;

25. korostaa, että sosiaalisiin oikeuksiin investoiminen on tärkeää samoin kuin pyrkimys valtavirtaistaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin kirjatut periaatteet ottaen asianmukaisesti huomioon erilaiset sosioekonomiset ympäristöt, kansallisten järjestelmien moninaisuus ja työmarkkinaosapuolten rooli;

26. on huolissaan suurista verotuloista, jotka jäävät keräämättä laajamittaisen veronkierron vuoksi; kehottaa neuvostoa nopeuttamaan neuvotteluja julkista maakohtaista raportointia ja yhteistä yhdistettyä yhteisöveropohjaa koskevasta lainsäädännöstä ja tarkistamaan sekä yritysverotuksen käytännesääntötyöryhmän että yhteistyöhaluttomia oikeudenkäyttöalueita koskevan EU:n luettelon kriteerejä;

27. kehottaa komissiota ja neuvostoa tekemään kaikkensa veropetosten ja veronkierron torjumiseksi ja vastustamaan tehokkaasti joidenkin jäsenvaltioiden soveltamia haitallisia verokäytäntöjä;

28. pitää valitettavana, että tietojen esitystapa yhteisessä työllisyysraportissa ei ole selkeä ja että tiedot ovat usein sellaisia, ettei niiden pohjalta pystytä tekemään johtopäätöksiä, tai ne ovat vaikeasti vertailtavissa palkkojen, tuottavuuden, pääomavoittojen ja voittojen, yritysten tukien ja verohelpotusten kehityksen tai työn ja pääoman verokiilan osalta; varoittaa, että monitekijäistä tuottavuutta ei mitata; kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään sukupuolten tasa-arvoa mittaavan indeksin yhdeksi eurooppalaisen ohjausjakson välineeksi ja analysoimaan rakenneuudistuksia sukupuolinäkökulmasta; muistuttaa, että uusien vaatimusten, käyttäytymisen ja vastausten ymmärtämiseksi tarvitaan nykyisten ja uusien tietojen ja näytön parempaa keräämistä, seurantaa ja käyttöä; on huolestunut siitä, että tässä yhteydessä ei viitata syrjintään ja rasismiin eikä yhtäläisten mahdollisuuksien ja ihmisarvoisen elämän takaamiseen kaikille ryhmille, lapset ja heidän koulutusmahdollisuutensa mukaan lukien; kehottaa komissiota tehostamaan syrjinnän vastaisen lainsäädännön, politiikan ja käytäntöjen täytäntöönpanoa, jotta voidaan tehokkaasti torjua kaikenlaista syrjintää, romanivastaisuus mukaan luettuna, ja säilyttää sosiaalinen, henkinen, kulttuurinen ja fyysinen hyvinvointi elvytystoimissa;

29. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon erilaiset kansalliset käytännöt ja työmarkkinaosapuolten ja työehtosopimusneuvottelujen roolin ja kehittämään laadukkaan kestävän työllisyyden paketin, johon sisältyy lainsäädäntöaloitteita, joilla pyritään korottamaan palkkoja ja varmistamaan ihmisarvoiset työolot kaikille, ja kiinnittämään erityistä huomiota etätyöhön, oikeuteen olla tavoittamattomissa, työn ja yksityiselämän yhteensovittamiseen, henkiseen hyvinvointiin työssä, vanhempainlomaan ja hoivavapaisiin, työterveyteen ja -turvallisuuteen, alustatyöntekijöiden oikeuksiin, laadukkaiden työpaikkojen varmistamiseen keskeisille työntekijöille sekä työdemokratian ja työmarkkinaosapuolten roolin vahvistamiseen ja työehtosopimusneuvotteluihin; korostaa, että laadukkaiden työpaikkojen luominen on yksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaan asetukseen sisältyvistä tavoitteista ja että tämä olisi toteutettava kattavalla uudistus- ja investointipaketilla sekä toimenpiteillä, joilla varmistetaan vakaat sopimukset, kohtuulliset palkat, työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja sosiaalisen suojelun vähimmäistasot, mukaan lukien ihmisarvoiset eläkkeet köyhyysrajan yläpuolella; kehottaa komissiota sisällyttämään nämä indikaattorit sosiaalisen edistyksen arviointia koskeviin suuntaviivoihin kansallisten elpymis- ja palautumisohjelmien yhteydessä; huomauttaa, että kansallisten elpymis- ja palautumisohjelmien osana toteutettavien työmarkkinauudistusten on oltava yhdenmukaisia näiden tavoitteiden saavuttamisen kanssa;

30. toteaa, että korkean työllisyystason ja oikeudenmukaisen verotuksen takaava makrotalouspolitiikka on olennaisen tärkeää kansallisten eläkejärjestelmiemme kestävyydelle Euroopan väestön ikääntyessä; korostaa, että tarvitaan lisätukea työntekijöille ja yrityksille, koska jäsenvaltiot pyrkivät edelleen makrotalouden vakauteen covid-19-kriisin jälkeen; kehottaa noudattamaan unionissa koordinoitua lähestymistapaa, jotta vältetään epäoikeudenmukainen ja epäterve työvoimakustannuskilpailu ja lisätään kaikkien sosiaalista lähentymistä ylöspäin;

Torstai 11. maaliskuuta 2021

31. korostaa, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työehtosopimusneuvottelut ovat työnantajien ja ammattiliittojen keskeisiä välineitä oikeudenmukaisten palkkojen ja työolojen aikaansaamiseksi ja että vahvat työehtosopimusneuvottelujärjestelmät lisäävät jäsenvaltioiden selviytymiskykyä talouskriisien aikana; uskoo vakaasti, että demokraattisen, palautumiskykyisen ja sosiaalisesti oikeudenmukaisen elpymisen olisi perustuttava työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun, myös työehtosopimusneuvotteluihin; toistaa kantansa, jonka mukaan jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla edistetään ammattiliittoihin kuulumista ja käännetään työehtosopimusneuvottelujen kattavuuden vähenevä suunta; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että EU:n alueen työntekijöitä suojellaan riittävillä lainsäädännön tai työehtosopimusten mukaisilla vähimmäispalkoilla, millä heille taataan kohtuullinen elintaso riippumatta siitä, missä he työskentelevät; pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission ehdotusta direktiiviksi riittävistä vähimmäispalkoista Euroopan unionissa, jolla pyritään lisäämään työehtosopimusneuvottelujen kattavuutta ja varmistamaan, että Euroopan unionin alueen työntekijöitä suojellaan asianmukaiselle tasolle vahvistetuilla vähimmäispalkoilla;

32. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä, joilla edistetään tosiasiallista pääsyä sosiaalisen suojelun järjestelmiin, jotta varmistetaan riittävä sosiaalisen suojelun vähimmäistaso kaikille työntekijöille (erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville työntekijöille, kuten epätyypillisissä työsuhteissa oleville työntekijöille, itsenäisille ammatinharjoittajille, maahanmuuttajille ja vammaisille), erityisesti noudattamalla 8. marraskuuta 2019 annettua neuvoston suositusta sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta ([35]); suhtautuu jälleen myönteisesti tämän suosituksen hyväksymiseen ensimmäisenä toimenpiteenä ja komission sitoumukseen vahvistaa sosiaalisen suojelun järjestelmiä EU:ssa, mutta korostaa, että sosiaalisen suojelun yleinen saatavuus on toteutettava käytännön tasolla, erityisesti nykyisessä vaikeassa tilanteessa; kehottaa jäsenvaltioita kehittämään ja vahvistamaan kannustimia ikääntyvien työntekijöiden työllistymismahdollisuuksien lisäämiseksi ja varmistamaan samalla eläkejärjestelmien riittävyyden ja kestävyyden;

33. kehottaa komissiota asettamaan etusijalle vammaisten oikeuksia koskevan strategiansa julkaisemisen ja kehottaa jäsenvaltioita pitämään mielessä pandemian yhteydessä toteutettujen toimenpiteiden suhteettomat kielteiset vaikutukset haavoittuviin ryhmiin ja pyrkimään niiden korvaamiseen;

34. muistuttaa, että covid-19-kriisi on asettanut jäsenvaltioiden julkiset terveydenhuoltojärjestelmät ennennäkemättömän paineen alaisiksi, jolloin korostuu riittävän rahoituksen merkitys, erityisesti elpymis- ja palautumistukivälineen hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla, jotta voidaan parantaa kriisivalmiutta ja vahvistaa sosiaalista ja institutionaalista palautumiskykyä sekä kansanterveyden ja riittävällä henkilöstöllä varustettujen terveydenhuoltojärjestelmien valmiuksia, saatavuutta, tehokkuutta ja laatua ja jotta voidaan nopeuttaa rokotteiden koordinoitua jakelua ja oikea-aikaista saatavuutta kaikille jäsenvaltioille ja kaikille ihmisille; pitää tässä yhteydessä myönteisenä vahvan EU:n terveysunionin luomista; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan laadukkaan terveydenhuollon, myös ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, pitkäaikaishoidon ja terveyden edistämisen yhtäläisen ja yleisen saatavuuden kiinnittäen erityistä huomiota laadukkaaseen vanhustenhoitoon, erityisesti tekemällä kohdennettuja investointeja alaan ja lopettamalla epävarmuudet ja tilapäistyön väärinkäytön terveydenhuoltoalalla;

35. korostaa, että pandemian torjuminen on ennakkoedellytys sosiaaliselle ja taloudelliselle elpymiselle ja elpymistoimien tuloksellisuudelle; suhtautuu myönteisesti covid-19-rokotteiden kehittämiseen, mutta on erittäin huolissaan vakavista tapauksista, joissa tuotanto- ja toimitusaikatauluja ei ole noudatettu; kehottaa käsittelemään covid-19-rokotteita käytännössä julkisina hyödykkeinä, jotka on taattu kaikille; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ylittämään patenteista ja teollis- ja tekijänoikeuksista johtuvat esteet ja rajoitukset, jotta varmistetaan rokotteiden laajamittainen tuotanto ja niiden oikea-aikainen jakelu kaikkiin maihin ja kaikille ihmisille;

36. muistuttaa, että sukupuolten välinen työllisyysero, sukupuolten välinen palkkaero ja sukupuolten välinen eläke-ero ovat edelleen äärimmäisen suuret; tähdentää, että eurooppalaisella ohjausjaksolla ja elpymis- ja palautumistukivälineellä olisi edistettävä näihin haasteisiin vastaamista; kehottaa vahvistamaan sukupuolten välistä tasa-arvoa sukupuolinäkökulman sisällyttämisellä kaikkeen toimintaan ja kehottaa komissiota nopeuttamaan tehokkaan, avoimen, kattavan, tulossuuntautuneen ja tulosperusteisen menetelmän käyttöönottoa kaikissa EU:n ohjelmissa; suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen ottaa käyttöön palkkauksen avoimuutta koskevia sitovia toimenpiteitä, kuten miesten ja naisten palkkojen tasa-arvoindeksi; kehottaa hyväksymään nämä toimenpiteet nopeasti sukupuoleen perustuvan eriarvoisuuden lisääntymisen välttämiseksi; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota edistämään naisten yrittäjyyttä ja helpottamaan naisten mahdollisuuksia saada rahoitusta; kehottaa jäsenvaltioita käynnistämään uudelleen naisten johtokuntapaikkoja koskevasta direktiivistä neuvostossa käytävät neuvottelut;

37. kehottaa komissiota laajentamaan maakohtaisia suosituksia tulevaisuudessa siten, että niihin sisällytetään tulos työmarkkinaosapuolten osallistumisesta palkanmuodostusmekanismeihin ja niiden osallistumisen tehokkuudesta;

([35]) EUVL C 387, 15.11.2019, s. 1.

38. korostaa, että EU:n osaamisohjelman oikea-aikainen, tehokas ja tasapuolinen täytäntöönpano on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan edistää terveydenhuoltoalan työllisyyttä ja puuttua osaamisvajeeseen uusilla työelämän aloilla; varoittaa kuitenkin, että osaamisohjelma ei riitä torjumaan kasvavaa epävarmuutta ja työssäkäyvien köyhyyttä EU:n työmarkkinoilla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että korkealaatuisia, kohtuuhintaisia ja osallistavia taitoja ja ammatillista koulutusta kehitetään hankkimalla ja tunnustamalla vastavuoroisesti pätevyyksiä, oppimistuloksia ja tutkintoja kaikilla koulutustasoilla sekä tunnustamalla ja validoimalla epävirallista oppimista räätälöidyllä tuella ja aktiivisella tiedotuksella erityisesti yhteiskunnan syrjäytyneimmille ryhmille, jotta vältetään stereotypioita; korostaa tarvetta edistää elinikäisen oppimisen käytäntöjä kaikkialla EU:ssa, koska ne ovat olennainen tekijä siirryttäessä kohti digitaalista, vihreää, kilpailukykyistä ja palautumiskykyistä EU:n taloutta;

39. muistuttaa EU:n ohjelmien merkityksestä, esimerkiksi nuorisotakuupaketista, jota on viime aikoina vahvistettu; kehottaa jäsenvaltioita panemaan tämän ohjelman nopeasti täytäntöön tiiviissä yhteistyössä Euroopan sosiaalirahasto plussan kaltaisten EU:n rahastojen kanssa, jotta voidaan puuttua jäsenvaltioiden NEET-tilanteeseen ja kiinnittää erityistä huomiota niihin, jotka asuvat maaseutualueilla ja alueilla, joilla on luonnonoloista tai väestörakenteesta johtuvia rajoitteita työmarkkinoilla, jotta varmistetaan, että kaikille alle 30-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus- tai ammattikoulutustarjous, annetaan mahdollisuus kehittää taitoja, joita tarvitaan työllistymiseen monilla eri aloilla, tai tarjotaan oppisopimus- tai harjoittelupaikkaa neljän kuukauden sisällä työttömäksi jäämisestä tai muodollisen koulutuksen lopettamisesta;

40. kannustaa jäsenvaltioita mukauttamaan tilapäisesti EU:n koulujen hedelmä-, vihannes- ja -maitojärjestelmää koulujen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen on tarpeen pandemian torjumiseksi, jotta varmistetaan, että lapset pitävät yllä terveellisiä ruokailutottumuksia näinä aikoina, estetään aliravitsemus köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien nuorten keskuudessa ja jotta tuetaan paikallisia tuottajia;

41. pitää erityisen merkittävänä, että sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa, sosiaalista kehitystä ja köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa – mukaan luettuna lapsiköyhyyden, työssäkäyvien köyhyyden, työllistymiseen vaikuttavien taitojen puutteen ja tulojen eriarvoisuuden torjunta – koskevia EU:n ohjelmia ja kansallisia toimenpiteitä koordinoidaan horisontaalisesti; huomauttaa, että Euroopan sosiaalirahasto on paras esimerkki edellä mainitusta horisontaalisesta koordinoinnista; painottaa samalla vakavasti, että sosiaaliset vaikutukset ja työllisyysvaikutukset olisi otettava huomioon monialaisesti kaikissa meno-ohjelmissa;

42. korostaa, että EU:n talousarvion varautumistoimet, lainanotto- ja lainanantotoimet ja erityisesti EU:n hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE), ovat täydellisiä esimerkkejä siitä, miten EU:n talousarvion luottokapasiteettia ja mainetta voidaan käyttää tukemaan jäsenvaltioiden toimia EU:n painopisteiden mukaisesti etenkin EU:n historiassa ennennäkemättömän terveys- ja talouskriisin aiheuttamissa poikkeusoloissa;

43. kehottaa parantamaan ympäristö-, talous- ja sosiaalipolitiikkojen sekä eri elpymisrahastojen ja rakennerahastojen välistä koordinointia synergioiden parantamiseksi ja sosiaalisten investointien resurssien lisäämiseksi, mukaan lukien ne, jotka on suunnattu pelastustyöntekijöille ja kriittiselle henkilöstölle, ja sisällyttämään siihen periaatteen, jonka mukaan ketään ei jätetä jälkeen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan kaikki asiaankuuluvat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset asianmukaisella tasolla mukaan eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyvien toimien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon erityisesti terveys- ja sosiaalialoilla, jotka jäävät usein talous- ja verotusnäkökohtien ulkopuolelle;

44. pitää myönteisenä kohtuuhintaisen asumisen sisällyttämistä talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon; kehottaa komissiota ehdottamaan EU:n kehystä kansallisille asunnottomuutta koskeville strategioille, ja kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ottamaan käyttöön asunto ensin -periaatteen, jolla autetaan vähentämään asunnottomien määrää huomattavasti, asettamaan etusijalle pysyvän asunnon tarjoamisen asunnottomille, ehdottamaan keinoja energiaköyhyyden torjumiseen, lopettamaan pakkohäädöt ja lopettamaan asunnottomuuteen kriminalisoinnin; painottaa lisäksi tarvetta kerätä parempia ja yhdenmukaisempia tietoja asunnottomien määrästä EU:ssa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tekemään konkreettisia ehdotuksia energiaköyhyyden ongelmaan puuttumiseksi riittävällä tavalla Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhteydessä;

45. kehottaa komissiota esittämään epäsymmetristen häiriöiden pitkän aikavälin vaikutuksia lieventävän välineen, esimerkiksi asianmukaisen ja toimivan työttömyysvakuutusjärjestelmän, jolla voitaisiin tukea kansallisia järjestelmiä silloin kun osa EU:ta kokee väliaikaisen talouden häiriön; korostaa, että on erittäin tärkeää tukea investointeja ja rahoituksen saantia EU:ssa, jotta voidaan auttaa pk-yrityksiä, joilla on vakavaraisuusongelmia, luoda laadukkaita työpaikkoja strategisille aloille ja edistää alueellista, taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta EU:ssa; korostaa, että uusi Euroopan globalisaatiorahasto työttömiksi jääneitä työntekijöitä varten voitaisiin ottaa käyttöön covid-19-kriisin työllisyysvaikutusten lieventämiseksi; kehottaa siksi jäsenvaltioita toimittamaan komissiolle nopeasti rahoitushakemukset, joilla tuetaan covid-19-kriisin vuoksi työpaikkansa menettäneitä EU:n työntekijöitä uudelleenkouluttautumisessa, uudelleenpätevöitymisessä ja uudelleenintegroimisessa työmarkkinoille;

46. pitää tervetulleena, että Euroopan globalisaatiorahastoa käytetään myös reagoimaan tähän pandemiaan tukemalla EU:n yritysten rakenneuudistustarpeita; panee merkille, että rahaston piiriin pääsemiseksi työntekijöiden irtisanomisten alarajana on 200 työntekijää ja että tämä EU:n väline voisi auttaa rahoittamaan yksilöllisiä tukitoimia, kuten räätälöityjä koulutuskursseja sekä uudelleenkoulutus- ja täydennyskoulutusohjelmia; kehottaa asianomaisia EU:n toimielimiä olemaan joustavia ja analysoimaan nopeasti aktivointipyyntöjä ja varmistamaan, että rahaston varojen käyttöönottoon tarvittava aika lyhenee mahdollisimman lyhyeksi;

47. korostaa, että aivovuoto kasvattaa taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen kuilua EU:ssa; kehottaa komissiota analysoimaan aivovuotoja tietyillä alueilla ja aloilla ja ehdottamaan tukitoimia tarvittaessa sekä tukemaan liikkuvia työntekijöitä varmistamalla työvoiman vapaan liikkuvuuden ilman rajoituksia sekä vahvistamalla oikeuksien ja etuuksien siirrettävyyttä; pyytää komissiota esittämään ehdotuksen digitaalisesta EU:n sosiaaliturvatunnuksesta;

48. panee merkille tarpeen tarjota erityistukea demokratian kannalta keskeiselle media-alalle tavalla, joka kunnioittaa ja edistää tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta aikana, jolloin verkkoympäristöä hallitsevat yhä enemmän muutamat suuret toimijat, joiden markkinavoima ja liikkuvat veropohjat kasvavat edelleen, mikä toisinaan estää monia pienempiä EU:n alueen yrityksiä käynnistämästä ja laajentamasta toimintaansa sisämarkkinoilla, kuten EU:n vuotuisen kestävän kasvun strategiaa 2021 koskevassa komission tiedonannossa korostetaan ([36]); kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään huomiota 3. joulukuuta 2020 julkaistussa komission media-alan toimintasuunnitelmassa esitettyihin erityistoimenpiteisiin edistääkseen yleisradio- ja uutistenjulkaisutoimintaa sekä elokuva-alaa toipumaan pandemian vuoksi määrätyistä sulkutoimista aiheutuneesta suuresta mainostulojen menetyksestä ja tehostamaan digitaalisen sisällön ja viestinnän tuotantoa ja jakelua;

49. katsoo, että olisi harkittava oikeudenmukaisuusehtoja yrityksille, jotka haluavat saada julkisia varoja ja tukea, jotta vältetään tällaisen tuen joutuminen yrityksille, jotka ovat sijoittautuneet sellaisille lainkäyttöalueille, joihin viitataan veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteessä I ([37]), ja huomauttaa, että ne eivät saisi heikentää työehtosopimusneuvotteluja, työntekijöiden osallistumista tai yhteistoimintaa yhtiön päätöksentekoprosesseissa kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti ja että niiden edellytyksenä olisi oltava, että samantasoiset työskentely- ja työhönottoehdot ja -oikeudet säilytetään, mukaan luettuna irtisanomis- ja palkanalennussuoja ja että johtajille tai osakkeenomistajille ei makseta bonuksia tai osinkoja;

50. korostaa, että oikeusvaltioperiaatetta ja oikeusjärjestelmän tehokkuutta koskevan arvioinnin olisi siksi edelleen sisällyttävä talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon;

o

o o

51. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

([36]) 17. syyskuuta 2020 annettu komission tiedonanto vuotuisesta kestävän kasvun strategiasta 2021 (COM(2020)0575).
([37]) EUVL C 64, 27.2.2020, s. 8.